

RAPPORT OM FUGLELIVET

PÅ DIGERUD

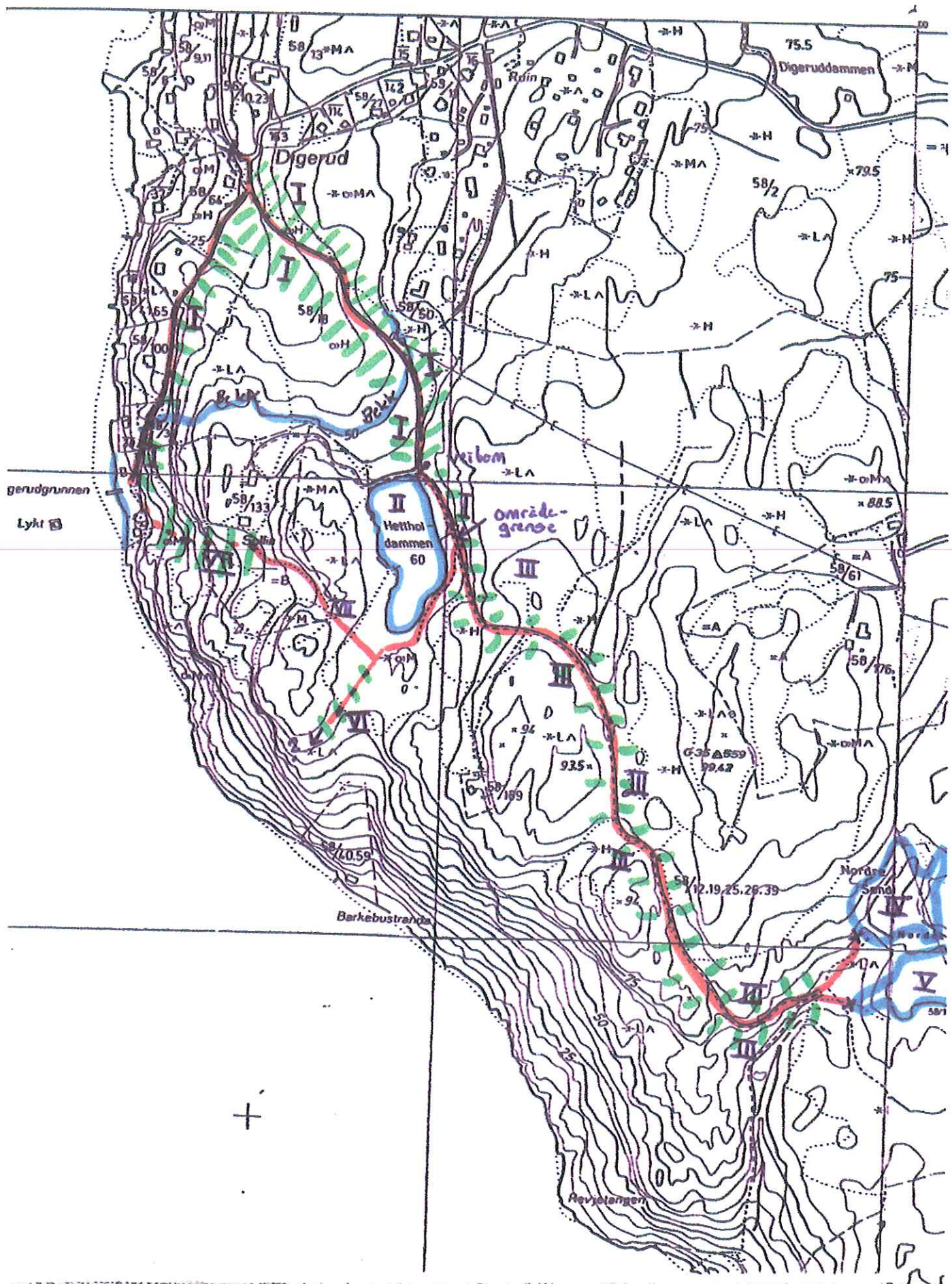
I FROGN KOMMUNE

VÅREN 2002

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus
Mars 2003

Innholdsfortegnelse

Kart over området	side 1
Oppsummering av naturverdier i Digerudområdet	side 1
Innledning	side 3
Materiale og metoder	side 3
Kort beskrivelse av området	side 5
Tabell 1: Forekomst av fugl i skog og mark på Digerud	side 7
Tabell 2: Forekomst av fugl på dammer og sjø	side 9
Forklaringer til tabell 1 for samtlige arter	side 10
Forklaringer til tabell 2 for samtlige arter	side 16
Rødliste over truede fuglearter	side 18

OPPSUMMERING AV NATURVERDIER I DIGERUDOMRÅDET

Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus har i 2002 kartlagt fuglelivet på Digerud i Frogn kommune. Digerud er et naturområde bestående av ulike naturtyper. Området har både skog og dammer. I tillegg er det en bygd med spredte bolighus og hytter. Registreringsområdet ligger på vestsiden av Nesoddlandet ned mot Oslofjorden og er ca. 240 dekar stort.

Kartleggingen er blitt gjennomført på en systematisk måte. Hvilke arter som er blitt observert hvor, og hvilken atferd disse har vist, er blitt notert ned for hver av turene som er blitt gjennomført. Området har blitt besøkt ni ganger i tidsrommet mars til juni. Kartleggingen viser dermed hvilke arter som finnes i området. Til en viss grad viser den også hvor stor bestand hver art har. I rapporten er dette oppgitt med minimumstall for antall hekkende par for hver av artene. Dette har vi gjort fordi vi har ønsket å vise hvilke fuglearter som er dominerende for området. Vurderingen av bestanden er gjort ut fra skjønn.

Formålet med vår fugleregistrering har vært å gi kommunen kunnskap om hvilke naturverdier området har. Vi håper at dette kan komme til nytte for kommunen når den skal planlegge hvordan arealene i kommunen skal disponeres i arealplandelen til kommuneplanen. I tillegg vil vår kartlegging være et bidrag til Miljøverndepartementets "Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold" som pågår. I dette programmet inngår kommunenes frivillige kartlegging av biologisk mangfold og vi regner med at Frogn kommune er med her.

Registreringen viser at Digerudområdet har totalt 59 arter hvis Oslofjorden tas med som delområde. Uten Oslofjorden har Digerud til sammen 48 ulike fuglearter registrert fordelt på delområdene og dammene. Av de totalt 48 artene som er blitt registrert i området, hekker sannsynligvis 42 arter. Området er rikt på de vanlige artene som ringdue, rødstrupe, løvsanger, bokfink og svarttrost. Det har også bra med kråkefugl som kråke og særlig nøtteskrike, som talte ca. tre par.

Av delområdene vil NOF OA framheve område 1 som spesielt fuglerikt når det gjelder sangere. Det er et sangerområde av rang. Området er lite og sangaktiviteten blir dermed konsentrert og dette oppleves veldig sterkt og intenst. Få av oss registranter, har opplevd maken til intens sangaktivitet i et område. Dette er derfor en naturopplevelse som vi håper at andre turgåere også får oppleve. Her synger bøksangere, gransanger, løvsangere, rødstruper og bokfinker av full hals fra soloppgang og utover morgenen. I bakgrunnen høres flott sang fra flere måltroster i samme delområde. I tillegg suppleres fuglesangen om kvelden med svartrostens strofer. Den rike forekomsten av fugl skyldes trolig skogbunnen og vegetasjonen. Sangerne setter tydeligvis stor pris på den relativt tette, rettstammete og lavt voksende løvskogen langs den ene siden av Hetthullveien. På den andre siden av veien vokser det noen store løvtrær (eik) sammen med andre spredte løvtrær som også tiltrekker sangerne.

NOF OA vil framheve at to truede og sårbare fuglearter i Norge, skogdue og dvergspett, er blitt observert i området, nærmere bestemt i delområde 6 og delområde 3. I forbindelse med at Norge har undertegnet konvensjonen om biologisk mangfold har Direktoratet for Naturforvaltning i 1999 gitt ut en rødliste over truede fuglearter i Norge. Denne består av seks kategorier for truethet som rangeres fra utryddet, direkte truet, sårbare, sjelden, hensynskrevende og ned til kategorien bør overvåkes. Ifølge rødlisten er skogdua en sårbar art, mens dvergspetten er en hensynskrevende art. Da Norge har undertegnet konvensjonen

om biologisk mangfold og har også forpliktet seg til å arbeide for vern og bærekraftig bruk av de biologiske ressursene. Områder som har stort mangfold av arter og som har forekomst av truede og sårbare arter må prioriteres i forhold til arealplanlegging og forvaltningstiltak. Når da Digerud har to rødlistearter er det viktig at kommunen merker seg dette og at den bør undersøke hvilke andre arter området kan ha innenfor andre organismegrupper. De to rødlisteartene blant fuglene bør uansett forvaltes med forsiktighet ut fra artenes krav til leveområde.

Dvergspetten hekker trolig i området ved Hetthulldammen. Vi registrerte den i område 3, men det er godt mulig at den har tilhold i løvskogsbeltet som strekker seg fra bommen ved Hetthulldammen i område 1, og inn i område 3 og forbi den østlige siden av Hetthulldammen og videre innover og nedover den sydvendte stien og løvskogen mot Oslofjorden i område 7. Skogdua har muligens tilhold i ett område rett utenfor vårt observasjonsområde. Vi hørte den synge en gang lenge og vel i nordhellinga ovenfor Nordrestødammen. I det samme området hørte vi både svartspetten og grønnspetten hakke og synge eller rope opptil flere ganger i løpet av perioden. Dette kan tyde på at området har et interessant fugleliv som bør undersøkes grundigere et annet år.

Innledning

Digerudområdet består av ei bygd med bolighus og hytter som ligger på vestsiden av Nesoddlandet mot Oslofjorden. Det består samtidig av et naturområde som inneholder flere ulike naturtyper. Det har dammer og områder med blandingsskog og løvskogsområder. Geografisk ligger Digerud plassert i Frogn kommune og registreringsområdet er ca. 240 dekar stort.

Grunnen til at NOF OA valgte ut Digerud som kartleggingsobjekt skyldes registrantenes søken etter fuglerike områder. Alle registrantene er bosatte på Nesodden og besøker ofte områder i egen kommune og i nabokommunene som kan virke fuglerike. Digerud er et område som flere av oss har besøkt og det ble derfor valgt ut.

Formålet med vår fugleregistrering har vært å få viten om hvilke arter som finnes i området og hvor viktig området kan være som leveområde for artene. Vi har derfor foretatt en systematisk kartlegging av fuglelivet i området. Ved hvert besøk i området har vi notert ned hvilke arter som er blitt sett og hørt og hvilken atferd de har hatt. Dette har ført til at vi har kunnet skille mellom hvilke arter som har tilhold i området og hvilke som bare "stikker innom." Selv om vi har besøkt området en rekke ganger kan nøyaktige tall for bestanden av artene ikke gis. Dette hadde krevd vesentlig mer tid og ressurser. Vi har imidlertid etter beste evne prøvd å angi minimumstall for hvor stor bestanden kan være for de ulike artene.

Vi håper at kartleggingen kan gi kommunen kunnskap om naturverdier i området og at den kan komme til nytte for kommunen når den skal planlegge arealbruken i forhold til kommuneplanen og reguleringsplaner. I tillegg vil vår kartlegging være et bidrag til kommunenes frivillige kartlegging av biologisk mangfold dersom Frogn er med her. Det kommunale kartleggingsprogrammet er en del av Miljøverndepartementets "Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold".

Materiale og metoder

Rapporten er skrevet av Ellen Tove Andreassen med faglig støtte av Svein Dale. De systematiske observasjonene er utført av Finn Tjernshaugen, Knut Henrik Melbye, Jan Berstad, Steinar Olsen, Roy Hansen, Håkon Skånland, Håkon Breivik Myhr og Ellen Tove Andreassen. Alle registrantene er bosatte i Nesodden kommune og medlemmer av Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus.

De systematiske observasjonene fant sted 24. mars, 6. april, 20. april, 27. april, 4. mai, 11. mai, 25. mai, 8. juni og 24. juni i 2002. Tidspunktet for registreringene har startet fra tidlig morgen, gjerne ved soloppgang og har vart et par timer utover. På alle turene med unntak av 6. april har det vært to registranter som har gått sammen den samme ruten eller trasen gjennom delområdene.

På så godt som alle turene har registrantene notert ned ca. antall enkelt individer og par og reir som er blitt observert og hvilken atferd disse har hatt, og dette vises i forklaringene til tabellene i rapporten. Dette gjelder imidlertid ikke for en del av de registreringene som fant sted 27. april, 4. mai og 24. juni. På disse datoene ble antall individer og par for alle artene ikke talt opp på en konsekvent måte. I forklaringene til tabellene i rapporten vises dette når det opplyses at minst ett individ er observert. Den ulike måten å registrere fuglelivet på, har

ført til at kvaliteten på datamaterialet er blitt noe svekket. Dette har ikke påvirket hvilke arter som er blitt observert, men det har gitt oss et svakere kunnskapsgrunnlag når bestanden for artene skulle vurderes.

Kort beskrivelse av ruten som ble brukt under registreringene og av naturtypen i delområdene:

Delområde 1:

Dette er et spennende og fuglerikt område som domineres av løvskog. Ruten som ble gått, startet ved postkassestativet ved Hetthullveien. Den fortsatte så oppover Hetthullveien og fuglelivet langs veien og på begge sider av veien ble notert ned. På den venstre siden av veien ligger det en storvokst løvskog som skråner oppover mot noen hytter. Her vokser det blant annet noen store, gamle eiketrær. Vi registrerte fuglelivet fra veien, og dekingen av området ble god fordi området er relativt lite. På den høyre siden av veien er det både en tett løvkratt og en småstammet bjørk og ospeløvskog. Den tette løvskogen finnes nærmest et søkk eller et fuktig område og i denne hellinga er skogen ugjennomtrengelig. Selv om vi systematisk registrerte fuglelivet fra veien, prøvde enkelte av oss i tillegg å gå inn i det tette krattet. Resultatet av dette svarte seg ikke i forhold til strevet. Avstandene i området var små og bøksangerens kraftige sang hørtes godt fra veien. Hetthullveien krysses av en liten bekk og ved denne går det en sti som ender opp på nedsiden av Hetthulldammen. Vi gikk av og til innom der. Område 1 gikk fram til veibommen ved Hetthulldammen.

Delområde 2:

Området bestod av Hetthulldammen. På den vestlige siden av dammen vokser det en barskog som domineres av gran. På den sørlige og østlige siden av dammen vokser det mer åpen løvskog med blanding av bjørk, osp og selje. Også noen einerbusker finnes i området. Dammen er omringet av stier og en vei. Unntaket er muligens østsiden. Vi registrerte derfor fuglelivet fra disse. Både fra øst- og sørsiden av dammen går det en sti som vi benyttet, og fra denne fikk vi god oversikt over fuglelivet på dammen og skogområdene omkring.

Delområde 3:

Området grenset mot område 1 ved veibommen ved Hetthulldammen. Området bestod av veien mellom Hetthulldammen og de to andre dammene, Nordre og søndre del av Nordrestødammen. Det går en bilvei gjennom området fram til spredt beliggende hytter i området. Vi registrerte fuglelivet langs denne og dekket området relativt godt på denne måten. Området har forskjellige naturtyper. I begynnelsen av området, det vil si i den nordlige delen som starter fra Hetthulldammen, er det blandingsskog med furutrær og spredte bjørketrær og andre løvtrær som dominerer. I tillegg dukker det opp et relativt stort hogstfelt langs veien. Dette er i ferd med å gro igjen da tett småvokste grantrær vokser opp. I den sørlige delen av området overtar barskogen som naturtype, og granskogen dominerer området mer og mer når en nærmer seg den sørlige delen av Nordrestødammen.

Delområde 4 og 5:

Områdene består hovedsakelig av Nordrestødammen som har to greiner, en nordlig og en sørlig. Dammen blir dermed to dammer selv om de henger sammen. Skogen og området rundt disse hører til område 3. Den nordre delen av Nordrestødammen (område 4) er den som har best tilgjengelighet. Fra veien gjennom område 3, går det et gammelt dyretråkk som ender opp ved demningen av dammen. Tråkket går først gjennom tett løvkratt men dette avtar når en kommer opp på til et høydepunkt ved demningen. Høydepunktet eller utkikksposten preges av storvokste ospe- og bjørketrær som ligger i bunnen av en skråning ned mot dammen på nordsiden. Denne skråningen er nokså utilgjengelig og er utenfor vårt observasjonsområde men det er der skogdue sang. I tillegg hørte vi både grønnspett og svartspett der oppe. Fra

utkikkspunktet fikk vi god oversikt over området. Den sørlige delen av Nordrestødam (område 5) er imidlertid mindre tilgjengelig enn den nordlige. Men fra veien i område 3 går det også her en avstikker som ender opp i en naturlig skueplass over dammen. Vi registrerte fuglelivet derfra. Observasjonspunktet gav oss begrenset oversikt men denne var likevel god nok til at vi fikk oversikten. Rundt dammen vokser det noen store ospetrær, deriblant ett med store uthakkede huller i. Registreringene viste imidlertid at ingen arter hekket der i år.

Delområde 6:

Området bestod av en solhelling ned mot Oslofjorden. Her går det en sti med tett ung løvskog (mye eik) på begge sider. Vi fulgte denne stien fram til et punkt der den begynner å helle nedover en bratt skråning ned mot Oslofjorden, og registrerte fuglelivet derfra.

Delområde 7:

Skråningen mot Oslofjorden er vestvendt. Den starter fra Sollie gård og strekker seg ned til Digerudgrunnen fyr og fjorden. På ettermiddagen er den solfylt og den består av storvokste løvtrær som eik, bjørk og osp og bunnen er fylt opp med blåveis. Vi kom dit ved å følge en sti som starter på vestsiden av Hetthulldammen. Denne ender så opp i et jorde ved Sollie gård og derfra foretok vi nedstigningen til sjøen. Langs et fuktig drag og bekk i skråningen går det et tråkk som vi fulgte. Noen ganger valgte vi en alternativ vei. Vi gikk da ned Digerudveien som starter ved postkassestativet i krysset til Hetthullveien, til Digerud fyr og fjorden. Vi foretok da registreringene fra sjøsiden ved å følge stranda bortover og litt opp i skråningen derfra.

Delområde 8:

Oslofjorden sett fra Digerud brygge.

TABELL 1: Forekomst av fugl i skog og mark på Digerud

Status:

S: Sannsynlig hekkfugl, T: Trekkfugl, B: Besøkende i hekketiden, ikke hekkende.

Koder:

X: Individer observert i delområde, P: Par observert i delområde, R: Reir observert i delområde.

Delområder:

2: Hetthullveien, 3: Områdene mellom dammene, 6: Sørvendt sollhelling ned mot Oslofjorden, 7: Vestvendt skråning ned fra Solli gård mot Oslofjorden.

ART	Status	Minimums tall for antall hekkende par	DELOMRÅDER			
			1	3	6	7
Rugde	B			X		
Ringdue	S	> 8 par	X	XP	XR	X
Skogdue	B				X	
Svartspett	S	> 2 par	X	X		X
Grønnspekk	S	> 3 par	X	X	X	X
Flaggspett	S	> 3 par	X	XR		X
Dvergspett	S	> 1 par ?		X		X
Trepiplerke	S	> 1 par	X	X		X
Heipiplerke	B			X		
Linerle	S	> 2 par	X	X		X
Gjerdsmett	S	> 5 par	X	X	X	
Jernspurv	S	> 2 par	X	X		X
Rødstrupe	S	> 10 par	X	X	X	X
Svarttrost	S	> 10 par	XP	X	XP	X
Gråtrost	S+T	> 4 par	X	X		X
Rødvingetrost	S+T	> 5 par	X	X		X
Måltrost	S	> 6 par	X	X	X	X
Hagesanger	S	> 2 par	X	X	X	X
Møller	S					X
Munk	S	> 6 par	X	X	X	X
Bøksanger	S	> 2 par	X	X		
Løvsanger	S	> 10 par	X	X	X	X
Gransanger	S	> 1 par	X	X	X	X
Fuglekonge	S	> 1 par		X		
Svarthvitfluesn.	S	> 1 par		X		X
Løvmeis	S	> 1 par	X		X	
Toppmeis	S	> 1 par		X		
Blåmeis	S	> 10 par	X	XP	XP	X
Kjøttmeis	S	> 10 par	XP	XP	XP	XR
Svartmeis	S	> 1 par		X		
Spettmeis	S	> 6 par	XP	XP	X	X
Trekryper	S	> 1 par	X	X		

Stær	S	> 1 par	X	X		
Nøtteskrike	S	> 3 par	X	X	X	P
Ravn	B			X		X
Kråke	S	> 3 par	XP	X	X	XPR
Bokfink	S	> 11 par	XP	XP	X	X
Grønnsisik	S	> 1 par		X		X
Grønnfink	S	> 12 par	XP	XP	XP	X
Stillits	S	> 1 par	X	X		
Dompap	S	> 1 par		X		
Grankorsnebb	B			X		
Gulspurv	S	> 3 par		X	X	X
Sivspurv	S	> 1 par		X		
Totalt 44 arter			29 arter	41 arter	20 arter	29 arter

TABELL 2: Forekomst av fugl på dammer og sjø

Status:

S: Sannsynlig hekkefugl, T: Trekkfugl, B: Besøkende i hekketiden, ikke hekkende.

Koder:

X: Individuer observert i delområde, P: Par observert i delområde, R: Reir observert i delområde.

Delområder:

2: Hetthulldammen, 4: Nordlig del av Nordrestøddammene, 5: Sørlig del av Nordrestøddammene, 8: Oslofjorden.

ART	Status	Minimums tall for antall hekkende par	DELOMRÅDER			
			2	4	5	8
Storskarv	B					X
Gråhegre	B		X			X
Grågås	B					X
Stokkand	S	> 2 par	XP	X	X	XP
Krikkand	S	1 par		X	XR	
Ærfugl	B					XP
Kvinand	S	3 par	XP	XPR	XR	XP
Siland	B					P
Tjeld	B					XP
Hettemåke	B					X
Fiskemåke	B					P
Gråmåke	B					X
Svartbak	B					X
Sildemåke	B					P
Makrellterne	B					X
Totalt 15 arter			3 arter	3 arter	3 arter	14 arter

Forklaringer til tabell 1 for samtlige arter

1. **Rugde**
Status er B.
Område 3: Ett individ ble skremt opp fra området 6/4.
2. **Ringdue**
Status er S. Minst åtte par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 6/4, to individer sang 20/4, minst ett individ sang 4/5, ett individ var taust 11/5, to individer ble observert 25/5 og to individer sang og to individer var taust 8/6.
Område 3: Fire individer sang 24/3, to individer sang og ett individ var taust 6/4, to individer sang, ett individ var taust og ett par ble observert 20/4, minst ett individ sang 27/4, seks individer sang og ett individ var taust 11/5 og minst ett individ sang 25/5 og 24/6.
Område 6: Ett taust individ ble observert 11/5 og ett reir ble registrert 25/5.
Område 7: Ett individ sang 6/4 og 11/5 og minst individ var taust 25/5.
3. **Skogdue**
Rødlisteart. Status er B siden den bare ble hørt en gang. Området kan imidlertid egne seg godt som leveområde for arten.
Område 6: Ett individ sang 11/5 like utenfor observasjonsområdet, i skråningen nord for nordlige delen av Nordrestødammene.
4. **Svartspett**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 6/4, ett individ varslet 20/4, spor ble funnet 27/4, ett individ var taust og ett individ varslet 11/5.
Område 3: Ett individ sang 11/5.
Område 7: Ett individ sang 6/4.
5. **Grønnspekk**
Status er S. Minst tre par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5 og ett individ sang 8/6.
Område 3: Ett individ sang 24/3, tre individer sang 6/4, ett individ sang 20/4 og 27/4, ett individ sang 4/5, ett individ varslet 11/5, ett individ sang 25/5, ett individ sang 8/6 og ett individ varslet 24/6.
Område 6: Ett individ sang 11/5.
Område 7: Ett individ sang 25/5.
6. **Flaggspekk**
Status er S. Minst tre par hekker med stor sannsynlighet i området. To reir ble funnet.
Område 1: To individer sang 25/5.
Område 3: Ett individ sang 24/3 og 20/4 og to reir ble funnet 20/4, ett individ varslet 27/4 og 4/5. I tillegg ble et annet individ med unge registrert varslende 8/6.
Område 7: Ett individ sang 8/6.
7. **Dvergspett**
Rødlisteart. Status er usikker S. Området egner seg godt for arten. Det er mulig at ett par hekker i området.
Område 1: Ett individ sang 8/6 (usikker observasjon).
Område 3: Ett individ sang 25/5.
Område 7: Ett individ sang 6/4.
8. **Trepiplerke**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 25/5.
Område 3: Ett individ sang 27/4, ett individ sang 4/5, tre individer sang 11/5 og ett individ sang 25/5.
Ett individ sang 8/6.
Område 7: Ett individ sang 25/5.

9. **Heiplierke**
Status B. Ett individ besøkte området en gang under trekket.
Område 3: Ett individ sang 4/5.
10. **Linerle**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett taust individ ble sett 27/4 og 25/5.
Område 3: Ett taust individ ble sett 4/5.
Område 7: Ett taust individ ble sett 20/4, 25/5 og 24/6.
11. **Gjerdsmett**
Status er S. Minst fem par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: To varslende og ett syngende individer ble sett 6/4, minst ett individ sang 20/4 og 4/5 og 27/4, to individer sang 25/5 og ett individ sang 8/6.
Område 3: To individer sang 11/5, fem individer sang 25/5, to individer sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: Ett individ sang 11/5 og 25/5.
12. **Jernspurv**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett varslende individ 6/4.
Område 3: Ett syngende individ 24/3, 6/4, 27/4 og 4/5. Ett individ var taust 11/5.
Område 7: Ett individ sang 11/5.
13. **Rødstrupe**
Status er S. Minst ti par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: To syngende individer sang 24/3, fire individer sang 6/4, fem individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, to individer sang 11/5, ett individ sang 25/5 og minst ett individ varslet 24/6.
Område 3: Ett taust individ ble sett 24/3, seks individer sang 6/4, ti individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 4/5, to individer varslet og ett par ble registrert 11/5, to individer sang 25/5, ett individ sang, ett individ varslet 8/6 og minst ett individ varslet 24/6.
Område 6: Ett individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og ett individ sang 11/5. Minst ett individ varslet 24/6.
Område 7: Ett taust og ett syngende individ ble registrert 6/4, tre individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og ett individ varslet 8/6.
14. **Svarttrost**
Status er S. Minst ti par hekker med stor sannsynlighet i området. Ett reir ble funnet.
Område 1: Tre individer varslet 24/3, to par og tre syngende individer ble observert 6/4, ett taust, ett varslende og ett syngende individ ble registrert 20/4, minst ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 4/5, ett individ var taust og ett individ varslet 11/5, ett individ sang 8/6 og ett sang 24/6.
Område 3: Ett individ sang og ett var taust 24/3, ett var taust og to sang 6/4, to tause, ett syngende og ett varslende ble registrert 20/4, minst ett varslet 27/4, minst ett individ sang 4/5, to varslet og ett var taust 11/5 og ett reir ble funnet samme dato, fire tause ble sett 25/5, to sang, ett varslet og ett var taust 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: Ett par ble registrert 24/3 og minst ett individ varslet 27/4.
Område 7: Ett individ sang 24/3, ett individ var taust 6/4, et syngende og ett taust individ ble registrert 20/4, to tause individer ble sett 25/5 og tre tause ble sett 8/6.
15. **Gråtrost**
Status er S: Minst fire par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: To syngende individer 6/4, trettifem individer på trekk 20/4, minst ett syngende individ 27/4, tre individer var tause og to individer varslet 4/5, to individer var tause 11/5, to individer varslet og to individer var tause 8/6.
Område 3: Ett individ sang 6/4, ett individ varslet 20/4, ett individ var taust 4/5 og minst ett individ varslet 24/6.
Område 7: Ett individ sang 11/5, minst ett individ var taust 25/5 og ett varslet 8/6.

- 16. Rødvingetrost**
Status er S. Minst fem par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: En flokk på trekk sang 6/4, ett individ varslet 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, ett individ ble observert 11/5 og 25/5 og to individer sang 8/6.
Område 3: Tre individer sang 6/4, tre individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 4/5, ett individ sang 11/5, to individer ble observert 25/5, ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 7: En flokk på trekk sang 6/4, et individ varslet og ett annet individ sang 8/6.
- 17. Måltrost**
Status er S. Minst seks par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: To individer sang 6/4, ett individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, ett individ med mat i nebbet ble sett 11/5 og ett individ ble registrert 25/5.
Område 3: Ett individ sang 6/4, syv individer sang 20/4, minst ett sang 27/4, tre individer sang og ett var taust 11/5, ett individ ble observert 25/5, ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: Ett individ varslet 6/4 og ett individ sang 20/4.
Område 7: Ett individ sang og ett annet varslet 6/4, ett individ sang 20/4 og ett individ var taust 8/6.
- 18. Hagesanger**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 3: Ett individ ble registrert 25/5 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: Minst ett individ sang 24/6.
Område 7: To individer sang 8/6.
- 19. Møller**
Status er S. Ett individ er registrert en gang i området.
Område 7: Ett individ sang 24/6.
- 20. Munk**
Status er S. Minst seks par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Minst ett individ sang 4/5, to individer ble observert 11/5, tre individer ble observert 25/5, tre individer sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 3: Ett individ sang 11/5 og to individer ble registrert 11/5. To individer ble observert 25/5 og ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: To individer sang og ett individ var taust 11/5 og ett individ sang 8/6.
Område 7: Ett individ sang 11/5 og ett individ ble registrert 25/5.
- 21. Bøksanger**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Minst ett individ sang 4/5, to individer ble registrert 11/5 og 25/5, tre individer sang 8/5 og minst ett individ sang 24/6.
Område 3: Ett individ ble observert 25/5.
- 22. Løvsanger**
Status er S. Minst ti par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 4/5, tre individer ble registrert 11/5, fire individer ble registrert 25/5, fire individer sang 8/5 og minst ett individ sang 24/6.
Område 3: Ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 4/5, tre individer sang og to individer var tause 11/5, tre individer ble registrert 25/5, åtte individer sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: Minst ett individ sang 11/5, minst ett individ ble registrert 25/5, ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 7: Fire individer sang 11/5 og to individer sang 8/6.
- 23. Gransanger**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ sang 27/4 og 4/5.

24. **Fuglekonge**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 3: Fem individer sang 24/3, minst ett individ sang 27/4 og 4/5 og 24/6.
25. **Svarthvitfluesnapper**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 3: Ett individ sang 8/6.
Område 7: Ett individ sang 25/5 og ett individ sang og ett annet var taust 8/6.
26. **Løvmeis**
Status er S. Det er usikkert om arten hekker i området.
Område 1: Ett individ sang 20/4 og 11/5 (usikker observasjon).
Område 6: Ett individ sang 20/4.
27. **Toppmeis**
Status er S.
Område 3: Ett individ sang 27/4.
28. **Blåmeis**
Status er S. Minst ti par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Fire individer sang 24/3, to individer sang og ett par ble registrert 6/4, fire individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, minst ett individ sang 4/5, minst ett individ varslet 11/5, ett individ varslet og ett reir ble funnet 8/6.
Område 3: Ett par og et individ som varslet ble registrert 6/4, to syngende individer og to par ble observert 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, fem individer varslet 11/5, og minst ett individ varslet 8/6.
Område 6: Ett individ sang 24/3 og minst ett individ sang 27/4, ett par ble observert 8/6, og minst ett individ sang 24/6.
Område 7: Ett taust individ ble registrert 20/4, minst ett individ varslet 27/4, fem individer sang 11/5, minst ett sang 25/5 og minst ett individ sang 8/6.
29. **Kjøttmeis**
Status er S. Minst ti par hekker med stor sannsynlighet i området. Unger ble registrert.
Område 1: To individer sang og ett par ble registrert 24/3, ett varslende individ, to syngende individer, ett taust individ og ett par ble registrert 6/4, ett par og et individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, tre tause individer ble registrert 11/5 og to tause individer ble registrert 25/5.
Område 3: To individer sang og ett par ble registrert 24/3, to individer sang, ett individ varslet og ett par ble registrert 6/4, tre individer sang og ett varslet og ett par ble registrert 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, ett individ sang 11/5, ett individ ble registrert 25/5 og minst ett individ varslet 24/6.
Område 6: To individer sang og ett varslet 24/3, ett individ sang og ett par ble registrert 20/4, ett individ varslet 27/4 og ett par ble registrert 8/6.
Område 7: Ett individ sang og ett varslet 6/4, ett individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, tre individer sang 11/5 og unger ble registrert 24/6.
30. **Svartmeis**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 3: Ett individ sang 20/4 og 27/4.
31. **Spettmeis**
Status er S. Minst seks par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 1: Ett individ varslet og ett individ sang og ett par ble sett 24/3, to individer sang og ett individ varslet 6/4, ett individ sang 20/4 og 11/5, ett individ ble registrert 25/5 og ett individ varslet 8/6.
Område 3: To individer sang og ett individ varslet 24/3, ett individ sang 6/4, to individer sang og ett individ varslet 20/4, minst ett individ sang 27/4 og ett individ sang 11/5, ett individ var taust 25/5 og ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.
Område 6: To individer sang 24/3 og ett individ var taust 20/4.
Område 7: Ett individ varslet 20/4 og minst ett individ sang 27/4.
32. **Trekryper**
Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 1: Ett individ sang 27/4.

Område 3: Ett individ sang 24/3, ett individ varslet 20/4 og ett individ var taust 25/5.

33. **Stær**

Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 1: Ett individ var taust 27/4.

Område 3: To individer sang 6/4 og ett individ var taust 4/5 og 8/6.

34. **Nøtteskrike**

Status er S. Minst tre par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 1: Ett individ 6/4.

Område 3: To individer varslet 24/3, ett individ sang 6/4 og ett individ varslet 8/6.

Område 6: Ett individ varslet 24/3 og ett individ sang 6/4.

Område 7: Ett par ble registrert 6/4.

35. **Ravn**

Status er B.

Område 3: Ett individ var taust 4/5.

Område 7: Ett individ var taust 24/3.

36. **Kråke**

Status er S. Minst tre par hekker med stor sannsynlighet i området. Unge ble registrert.

Område 1: To individer sang og ett par ble registrert 6/4, to individer sang og ett par ble registrert 20/4, ett individ var taust 27/4 og minst ett individ sang 4/5.

Område 3: Minst ett individ sang 27/4, ett individ ble observert 25/5 og 8/6 og minst ett individ sang 24/6.

Område 6: Ett individ var taust 11/5.

Område 7: To individer ble observert 25/5 og ett par med unge ble registrert 24/6.

37. **Bokfink**

Status er S. Minst 11 par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 1: To individer sang 24/3, tre par og fire individer var tause 6/4, tre individer sang 20/4, minst ett individ sang 27/4, tre individer var tause 11/5 og fire individer var tause 25/5 og ett individ varslet og ett reir ble funnet 8/6.

Område 3: To individer sang 24/3, fem individer sang og ett par ble observert 6/4, tre individer sang 20/4, minst ett individ sang og ett annet varslet 27/4, minst ett individ sang 4/5, to individer varslet og to individer sang 11/5, fire individer var tause 25/5, to individer sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.

Område 6: Ett individ sang 6/4, minst ett individ varslet 27/4, ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.

Område 7: To individer sang 6/4, ett individ sang og ett annet varslet 20/4, to individer sang 11/5, to individer var tause 25/5 og ett individ sang 8/6.

38. **Grønnsisik**

Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 3: To individer sang 6/4, ett individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5 og tre individer sang 11/5.

Område 7: Ett individ sang 20/4.

39. **Grønnfink**

Status er S. Minst åtte par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 1: To individer sang 24/3, ett individ sang og ett par ble registrert 6/4, minst ett individ sang 27/4 og ett individ var taust 25/5.

Område 3: Ett individ sang 24/3, to individer sang og ett par ble registrert 6/4, minst ett individ ble registrert 27/4, ett individ var taust 25/5 og minst ett individ sang 24/6.

Område 6: Ett par ble registrert 24/3 og ett individ sang 11/5.

Område 7: To individer sang 6/4, to individer sang 11/5, ett individ var taust 25/5, ett individ sang 8/6 og minst ett individ sang 24/6.

40. **Stillits**

Status er S.

Område 1: Ett individ sang 27/4.

Område 3: Ett individ fløy over området 4/5.

41. **Dompap**

Status er S. Minst ett par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 3: Ett individ varslet 27/4 og to individer sang 8/6.

42. **Grankorsnebb**

Status er B.

Område 3: En ubestemt korsnebb, trolig grankorsnebb, fløy over området 4/5.

43. **Gulspurv**

Status er S. Minst tre par hekker med stor sannsynlighet i området.

Område 3: Ett individ sang 24/3, to individer sang og ett annet var taust 6/4, ett individ sang 20/4, minst ett individ sang 27/4 og 4/5, to individer sang 11/5 og minst ett individ var taust 25/5.

Område 6: Ett individ sang 24/3 og ett individ sang 11/5.

Område 7: Ett individ sang 6/4.

44. **Sivspurv**

Status er S.

Område 3: Ett individ sang 11/5.

Forklaringer til tabell 2 for samtlige arter

45. **Storskarv**
Status er B.
Område 8: 19 storskarv ble sett på fjorden 6/4.
46. **Gråhegre**
Status er B.
Område 2: Ett individ var taust 8/6.
Område 8: To individer ble observert 11/5 og ett individ ble sett 25/5.
47. **Grågås**
Status er B.
Område 8: Ett individ over fjorden 6/4.
48. **Stokkand**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 2: To par ble registrert 6/4, ett par fløy over dammen og en hunn ble registrert 27/4, ett par ble registrert 4/5 og 8/6.
Område 4: Syv individer ble registrert 25/5.
Område 5: To individer ble registrert 25/5.
Område 8: To par og ett individ ble registrert 24/3.
49. **Krikkand**
Status er S.
Område 4: Ett individ ble registrert 25/5. Usikker observasjon.
Område 5: Hunn med to unger ble registrert 8/6 og ett individ fløy over området.
50. **Ærfugl**
Status er B.
Område 8: Seks par ble sett på fjorden 6/4, 7 hanner og 11 hunner ble registrert på fjorden 11/5, 16 individer ble sett 25/5 og fire hunner i flukt ble sett 24/6.
51. **Kvinand**
Status er S. Minst to par hekker med stor sannsynlighet i området.
Område 2: Ett par ble registrert 6/4, ett par ble registrert 20/4, en hunn ble sett 27/4 og 4/5 og ett par ble registrert 11/5.
Område 4: Ett par ble registrert 20/4, en hunn ble registrert 27/4, to par ble registrert 4/5, ett par ble registrert 11/5, ett individ ble registrert 25/5, to par og en hunn med åtte unger ble registrert 8/6 og seks til åtte unger ble registrert 24/6.
Område 5: En hann ble sett på dammen 27/4 og to hunner og en hunn med tre unger + en ungfugl ble registrert 8/6.
Område 8: Ett par og en hunn på fjorden 24/3.
52. **Siland**
Status er B.
Område 8: Ett par på trekk over fjorden 24/6.
53. **Tjeld**
Status er B.
Område 8: Ett par ved fjorden 6/4, ett individ varslet 20/4 og to individer ble registrert 24/6.
54. **Hettemåke**
Status er B.
Område 8: Flere individer i flukt over fjorden 24/6.
55. **Fiskemåke**
Status er B.

Område 8: Ett par ble registrert 20/4.

56. **Gråmåke**

Status er B.

Område 8: To individer ble sett 24/3, ett individ ble registrert 6/4, fire individer ble registrert 20/4 og flere individer i flukt over fjorden ble registrert 24/6.

57. **Svartbak**

Status er B.

Område 8: Tre individer ble registrert 6/4, ett individ ble registrert 11/5 og 25/5, og flere individer ble registrert 24/6.

58. **Sildemåke**

Status er B.

Område 8: Ett par ble registrert 20/4.

59. **Makrellterne**

Status er B.

Område 8: Minst ett individ ble registrert 24/6.

Usikker observasjon

En av registrantene observerte tre individer av arten **Brunnakke** med flere unger i område 5 den 25. mai. Observasjonen er imidlertid såpass usikker til at den kan bli godkjent fordi brunnakke er en art som vanligvis ikke hekker i lavlandet men snarere i høyere liggende områder mot høyfjellet. Observasjonen er av denne grunn ikke med i oversikten ovenfor.

de er av DN plassert i kategorien **hensynskrevende** ut fra at ikke hele bestanden i Norge gjennomgår tilbakegang slik en opplever det på Røst, jf. Anker-Nilssen (1994). For to andre arter som teist og trane har DN justert ned kategoriene fra **hensynskrevende** til **bør overvåkes** ut fra at bestandene er relativt store og stabile, eller for tranas del også i vekst, jf. Folkestad (1994) og Bye & Sandvik (1995).

Trusler og levesteder

Det er to hovedtrusler som skiller seg ut som viktige for de 3062 rødlistete artene, det er tradisjonell arealbruk (skog- og jordbruk, friluftsliv etc) og direkte nedbygging og ødeleggelse av levesteder. Etterstrebelse og forstyrrelser av ulike typer er også fortsatt en viktig faktor for flere av artene det berører. Mange av disse artene er utsatt for indirekte etterstrebelse som overkjørsler, bifangst i fiskegarn etc. Hvis man ser på hvor artene har sine viktigste levesteder viser tallene at 46% av alle artene er knyttet til ulike former for skog i vesentlige deler av livssyklusen, vel 28% er knyttet til jordbrukets kulturlandskap og 30% til ulike former for våtmarker. Tallene er ikke overraskende i og med at disse tre naturtypene representerer levesteder som i visse strøk av landet — spesielt i lavlandet og der menneskene har bosatt seg — lenge har vært under hard utnyttelse. Med andre ord så reflekterer listene med truede arter også hvilke naturtyper som har gått tilbake.

Blant de mest truede fugleartene er det påfallende at situasjonen er blitt ytterligere kritisk for arter som er knyttet til jordbrukets kulturlandskap. Det gjelder hele fem av de syv mest truede artene: Åkerrikse, hortulan, sørlig myrsnipe og to underarter av gulerle. Denne situasjonen reflekterer den dramatiske endring som har skjedd i det norske kulturlandskap i vårt århundre. Der oppfinnelsen og etter hvert bruken av kunstgjødsel og sprøytemidler i utmark eller innmark kom til å få stor betydning for utbredelsen av det biologiske mangfoldet. Dette er antakelig den største og mest radikale miljøforandring på kloden i vårt århundre i forhold til det biologiske mangfoldet, selv om det åpenbart har gavnet matproduksjonen. Dernest har det i vårt århundre skjedd en dramatisk endring i menneskets tekniske muligheter til å ødelegge natur gjennom bruk av stadig mer sofistikerte maskiner og utstyr til drenering av myr og eng, inndikning av strandareal, tørrlegging av vannspeil, lukking av bekker, fjerning av kantvegetasjon, regulering av vassdrag

Rødliste for truede fuglearter i Norge 1999

Utryddet: *Glente, rapphøne, hvitbrystlo, klippedue, topplerke og kornspurv.*

Direkte truet: *Dverggås, åkerrikse, sørlig myrsnipe, nordlig sildemåke, sørlig gulerle, engelsk gulerle og hortulan.*

Sårbare: *Hønsehauk, jaktfalk, vandrefalk, lomvi, skogdue, hubro, snøugle, vendehals, hvitryggspett og fjellerke.*

Sjelden: *Sangsvane, stjertand, skjeand, lappfiskand, myrhauk, kongeørn, fiskeørn, lerkfalk, vannrikse, myrrikse, dverglo, svarthalespove, slagugle, lappugle og trelerke.*

Hensynskrevende: *Smålom, storlom, sædgås, havørn, vepsevåk, fjellmyrløper, dobbeltbekkasin, lunde, gråspett og dvergspett.*

Bør overvåkes: *Bergand, havelle, svartand, sjøorre, trane, teist og nattravn.*

Lappugla har hatt status som sjelden (R) på alle offentlige rødlistene i Norge. I Norge antar vi at det i gode smågnagerår kan hekke opp mot 20 par innenfor landets grenser. Hogst av gammelskog og faunakriminalitet antas å være de største truslene mot lappugla i Europa. Foto: Terje Kolaas.